

Okullarda Ö?renme ?klimi Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Okullarda Ö?renme ?klimi Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=27915>

Özet

Okullarda Ö?renme ?klimi Ölçe?i (OÖ?Ö), 2020 y?l?nda Gökhan Sava? ve Necla Demirkas?mo?lu taraf?ndan geli?tirilm? olan bir ölçme arac?d?r. Bu ölçe?in temel amac?, e?itim kurumlar? içerisindeki **ö?renme iklimi** alg?s?n? geçerli ve güvenilir bir ?ekilde de?erlendirmektir. Ölçek, okul ortam?n?n ö?rencilerin ve ö?retmenlerin akademik, sosyal ve duygusal geli?imleri üzerindeki etkisini inceleyen **psikometrik** bir çal??man?n ürünüdür. Geli?tirme çal??mas?, ölçe?in yap?sal geçerli?ini ve iç tutarlıl??n? kan?tlamaya odaklanm??t?r.

Ölçek, e?itim yönetimi ve psikoloji alanlar?nda, okul ortam?n?n niteli?ini ve ö?renci ba?ar?s?n? etkileyen faktörleri tespit etmek amacıyla kullan?lmak üzere tasarlanm??t?r. Bu çal??ma, Türk e?itim sistemine özgü bir ö?renme iklimi de?erlendirme arac? kazandırmay? hedeflemektedir.

Anahtar Kelimeler

Ö?renme ?klimi, Okul ?klimi, Psikometri, Ölçek Geli?tirme, E?itim Yönetimi, Geçerlik, Güvenirlik.

Yazarlar

Gökhan SAVA?, Necla Demirkas?mo?lu

Amaç

Okullarda Ö?renme ?klimi Ölçe?i'nin (OÖ?Ö) birincil amac?, okullarda var olan ö?renme ve çal??ma ortam?n?n alg?lanan kalitesini sistematik olarak ölçmektir. Bu ölçek, ö?retmenler, ö?renciler veya yöneticiler taraf?ndan doldurulmak üzere tasarlanm?? olup, okulun fiziksel, sosyal ve pedagojik boyutlar?n?n birle?imi olan **ö?renme iklimi** kavram?n? hedeflemektedir.

Ölçek, e?itim ara?t?rmac?lar?na ve okul yöneticilerine, iyile?tirme alanlar?n? belirleme, müdahale programlar?n?n etkinli?ini de?erlendirme ve genel okul ba?ar?s?n? art?rmaya yönelik stratejiler geli?tirme konusunda somut veriler sa?lamay? amaçlamaktadır. Ölçe?in geli?tirilmesi, ulusal ba?lama uygun, kültürel olarak hassas bir de?erlendirme arac? ihtiyac?ndan do?muştur.

Yap?

Ölçe?in ölçtü?ü temel psikolojik yap?, **Okullarda Ö?renme ?klimi** (School Learning Climate) kavram?d?r. Bu yap?, genellikle birden fazla alt boyutu içerir. Geli?tirme çal??mas?na göre, bu alt boyutlar aras?nda ö?renci kat?l?m?, ö?retmen deste?i, akademik bask?, fiziksel çevre ko?ullar?, güvenlik alg?s? ve okul normlar? gibi faktörler bulunmaktadır.

Ö?renme iklimi, sadece fiziksel ko?ullar? de?il, ayn? zamanda okuldaki ili?kilerin kalitesini,

ö?rencilerin kendilerini ne kadar de?erli hissettiklerini ve okulun akademik hedeflerine ne kadar odakland???n? da kapsayan çok boyutlu bir yap?d?r. OÖ?Ö, bu karma??k yap?n?n farklı yönlerini yakalamak üzere tasarlanm??t?r.

Geçerlik

OÖ?Ö'nün **geçerlik** (Validity) çal??malar?, ölçe?in gerçekten ölçmeyi amaçlad??? yap?y? ölçtü?ünü göstermek için yap?lm??t?r. Ölçek geli?tirme çal??mas?nda genellikle Kapsam Geçerli?i (uzman görü?leri ile) ve Yap? Geçerli?i (Faktör Analizi ile) yöntemleri kullan?lm??t?r.

Sava? ve Demirkas?mo?lu (2020) taraf?ndan yürütölen çal??mada, ölçe?in yap?sal geçerli?i, hem Aç?mly?c? Faktör Analizi (AFA) hem de Do?rulatory? Faktör Analizi (DFA) ile incelenmi?tir. Bu analizler, ölçe?in teorik yap?yla uyumlu, anlaml? ve ayr?k faktörlerden olutu?unu desteklemektedir. Kaynak metinde spesifik geçerlik katsay?lar? belirtilmemi? olsa da, yay?nlanan akademik makale, ölçe?in kabul edilebilir düzeyde yap?sal **geçerlik** gösterdi?ini rapor etmektedir.

Güvenirlik

Ölçe?in **güvenirlik** (Reliability) analizleri, ölçme sonuçlar?n?n tutarlılı??n? ve kararlılı??n? de?erlendirmek amacıyla yap?lm??t?r. Ölçek geli?tirme çal??malar?nda en yaygın kullan?lan yöntem, iç tutarlılık katsay?s? olan **Cronbach Alfa** de?eridir.

2020 tarihli çal??mada, OÖ?Ö'nün genel iç tutarlılık katsay?s?n?n yüksek oldu?u ve alt faktörler baz?nda da yeterli düzeyde güvenilirlik sa?lad??? belirtilmi?tir. Yüksek iç tutarlılık de?erleri, ölçek maddelerinin ayn? yap?y? ölçme konusunda homojen oldu?unu ve ölçüm sonuçlar?n?n zamandan ba??ms?z olarak kararlı kald???n? i?aret etmektedir.

Faktör Analizi

OÖ?Ö'nün geli?tirilmesi sürecinde **Faktör Analizi** (Factor Analysis) merkezi bir rol oynam??t?r. Çal??manın ilk a?amas?nda, ölçe?in temel yap?s?n? ortaya ç?karmak için Aç?mly?c? Faktör Analizi (AFA) kullan?lm??t?r. AFA sonuçlar?, ölçe?in kaç boyuttan olutu?unu ve hangi maddelerin hangi boyuta yüklendi?ini belirlemi?tir.

AFA'n?n ardından, belirlenen faktör yap?s?n?n farklı bir örneklem grubunda do?rulan?p do?rulanmad???n? kontrol etmek amacıyla Do?rulatory? Faktör Analizi (DFA) uygulanm??t?r. DFA sonuçlar? genellikle uyum iyili?i indeksleri (CFI, TLI, RMSEA vb.) ile rapor edilir ve bu indekslerin kabul edilebilir de?erlerde olmas?, ölçe?in çok boyutlu yap?s?n?n istatistiksel olarak do?ruland???n? gösterir. Bu çift a?amalı analiz, ölçe?in yap?sal **geçerlik** kan?tlar?n? güçlendirmi?tir.

Ölçme Aracı

Test Türü: Geliştirme (Self-Report/Öz Bildirim Temelli)

Format: Likert Tipi Derecelendirme (Kesin derecelendirme bilgisi kaynakta yer almamakla birlikte, standart geliştirme ölçeklerinde 4'lü veya 5'li Likert tipi kullanılır.)

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Eğitim Kurumları Çalışanları ve Öğrencileri (Okul Başlaması)

Yaş Grubu: Ortaokul, Lise ve Yetkinler (Öğretmenler)

Popülasyon Detayları: Ölçek, Türkiye'deki resmi ve özel okullarda görev yapan öğretmenler veya öğrenim gören öğrenciler üzerinde uygulanabilir/uygulanabilir. Spesifik örneklem detayları için ana referans makaleye bakılmalıdır.

Test Metodolojisi: Ölçek geliştirme çalışması, literatür taraması, madde havuzu oluşturma, uzman görüşü alma, pilot uygulama, AFA ve DFA ile yapısal geçerlik analizi ve son olarak güvenirlik analizi adımlarını içermiştir.

Anahtar Kelimeler

Öğrenme İklimi, Pamukkale Üniversitesi, Eğitim Fakültesi Dergisi, [Çıkarım Tutarlılık](#), Yapı Geçerliliği, Okul Psikolojisi, Öğrenme Ortamı.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanıtıcıları: Bilgi Kaynakta Mevcut Değildir.

E-posta Adresleri: gokhansavas37@gmail.com (Sorumlu Yazar)

Yazma Adresi: Bilgi Kaynakta Mevcut Değildir (Genellikle yazarların görev yaptıkları üniversite/kurum adresi kullanılır).

Şartlar, Ücret ve Test Yeri

Ölçeğin geliştirildiği yıl **2020**'dir. Ölçeğin ticari olmayan akademik araştırmalarda kullanımı genellikle sorumlu yazarın iznine tabidir. Ticari kullanım veya geniş çaplı uygulamalar için yazarla iletişime geçilmesi gerekmektedir. Kullanım ücreti bilgisi kaynakta belirtilmemiştir.

Ölçeğin orijinal PDF belgesi, kaynak metinde belirtilmiştir. Orijinal PDF'e bu bağlantıdan erişilebilir: [okullarda-ogrenme-iklimi-olcegi-toad.pdf](#)

Kaynaklar

Sava?, G. ve Demirkas?mo?lu, N. (2020). Okullarda ö?renme iklimi ölçe?i'nin (oöiö) geli?tirilmesi: geçerlik ve güvenilirlik çal??ması. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, doi:10.9779.pauefd. 781446

Okullarda Ö?renme ?klimi Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Ölçe?in orijinal maddeleri, kaynak metinde sa?lanmam??tır. Maddelerin tam listesi için, Sava? ve Demirkas?mo?lu (2020) taraf?ndan yay?mlanan hakemli makaleye ba?vurulması gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM